

Rådet for
Den Europæiske Union

Bruxelles, den 28. november 2022
(OR. en)

14981/22

**Interinstitutionel sag:
2022/0206(NLE)**

**EDUC 393
JEUN 170
SOC 634
EMPL 436**

RESULTAT AF DRØFTELSENE

fra:	Generalsekretariatet for Rådet
til:	delegationerne
Tidl. dok. nr.:	13961/22
Vedr.:	Rådets henstilling om veje til succes i skolen og om erstatning af Rådets henstilling af 28. juni 2011 om politikker, som skal mindske skolefrafald

I bilaget følger til delegationerne ovennævnte rådshenstilling, som Rådet (uddannelse, ungdom, kultur og sport) vedtog på samlingen den 28.-29. november 2022.

Rådets henstilling om veje til succes i skolen og om erstatning af Rådets henstilling af 28. juni 2011 om politikker, som skal mindske skolefrafald

(EØS-relevant tekst)

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR –

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 165 og 166,

som henviser til forslag fra Europa-Kommissionen, og

ud fra følgende betragtninger:

1. I den europæiske søjle for sociale rettigheder¹ fremhæves i første og ellefte princip betydningen af at sørge for en inkluderende uddannelse af høj kvalitet for alle fra en ung alder. En effektiv gennemførelse af disse principper afhænger af medlemsstaternes beslutsomhed og indsats. Tiltag på EU-plan kan supplere nationale tiltag, og Kommissionen fremlagde sit bidrag i planen for den europæiske søjle for sociale rettigheder².
2. Den 30. september 2020 offentliggjorde Kommissionen en meddelelse om etablering af det europæiske uddannelsesområde inden 2025 med inklusion som en af dets seks dimensioner³. Rådet godkendte den 18. februar 2021 Rådets resolution om en strategiramme for det europæiske uddannelsessamarbejde på og uden for det europæiske uddannelsesområde (2021-2030)⁴ med det formål at forbedre kvalitet, lighed, inklusion og gode uddannelsesresultater for alle som sin første strategiske prioritet.

¹ EUT C 428 af 13.12.2017, s. 10.

² COM(2021) 102 final.

³ COM(2020) 625 final.

⁴ EUT C 66 af 26.2.2021, s. 1.

3. Det europæiske ungdomsår 2022⁵ har til formål at inddrage og sætte unge i stand til at forme deres fremtid og Europas fremtid og give dem øgede muligheder for at blive inddraget i beslutninger, der påvirker deres liv.
4. I rapporten om det endelige resultat af konferencen om Europas fremtid opfordrer borgerne Den Europæiske Union og dens medlemsstater til inden 2025 at etablere et inkluderende europæisk uddannelsesområde, hvor alle borgere har lige adgang til kvalitetsuddannelse og livslang læring, herunder også borgere i landdistrikter og fjerntliggende områder⁶. I Kommissionens meddelelse fra 2020 fastsættes inklusion og ligestilling mellem mænd og kvinder som en central dimension i det europæiske uddannelsesområde, der skal nås inden 2025, med en opfordring til, at uddannelsesresultaterne afkobles fra socioøkonomisk status. Rådet er blevet enige om, at der senest i 2030 bør være færre end 15 % 15-årige med ringe færdigheder inden for læsning, matematik og naturvidenskab, og har forpligtet sig til at nedbringe andelen af unge, der forlader uddannelsessystemet tidligt, til under 9 %.
5. Selv om andelen af unge, der forlader uddannelsessystemet tidligt, er blevet væsentligt forbedret på EU-plan og faldt med 3,9 procentpoint i perioden 2010-2021, forlader mange lærende fortsat uddannelsessystemet tidligt. Andelen af unge, der forlader uddannelsessystemet tidligt, var i gennemsnit 9,7 % i 2021 i EU, hvilket er lige under EU's ET 2020-mål på 10 % for 2020. Alligevel forlader mere end 3,2 millioner unge i EU (18-24 år) stadig uddannelsessystemet tidligt. Der er stadig betydelige forskelle på tværs af og inden for landene med vedvarende uligheder mellem specifikke grupper (f.eks. klarer migranter, unge mænd, etniske minoriteter såsom romaer og unge i landdistrikter og fjerntliggende områder sig dårligere).

⁵ Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse (EU) 2021/2316 af 22. december 2021 om et europæisk ungdomsår (2022) (EUT L 462 af 28.12.2021, s. 1).

⁶ *Conference on the Future of Europe – Report on the Final Outcome*, maj 2022, forslag nr. 46, s. 88.

6. Resultaterne af OECD's program for international elevevaluering (PISA) 2018 viser en tendens i mange lande i perioden 2009-2018 til færre elever med ringe grundlæggende færdigheder . I dag mangler en ud af fem 15-årige europæere stadig tilstrækkelige færdigheder inden for læsning, matematik eller naturvidenskab. Desuden viser resultaterne af International Computer and Information Literacy Study (ICILS) 2018, at en femtedel af de unge i EU ikke har grundlæggende digitale færdigheder, ligesom resultaterne også afdækker alvorlige resultatforskelle i relation til socioøkonomisk status, hvilket truer med at gøre den digitale kløft dybere⁷.
7. Data bekræfter, at den socioøkonomiske baggrund er den stærkeste indikator for uddannelsesresultater. I de fleste EU-lande er lærende fra dårligt stillede baggrunde overrepræsenteret blandt dem, der forlader uddannelsessystemet uden en ungdomsuddannelse. PISA 2018 afslørede, at i de fleste EU-lande er andelen af elever, der ikke klarer sig godt nok i læsning, langt større i den nederste kvartil af indekset for økonomisk, social og kulturel status (ESCS) end i den øverste kvartil, helt op til mere end 40 procentpoint i nogle EU-lande. Den akademiske litteratur bekræfter, at elever med en socioøkonomisk ugunstig baggrund generelt har sværere ved at udvikle akademiske og sproglige færdigheder. De udviser oftere læringsrelaterede adfærdsproblemer, er mindre motiverede til at lære, forlader uddannelsessystemet tidligere og med lavere kvalifikationer og utilstrækkelige kompetencer til fuld deltagelse i samfundet.

⁷ Digitale færdigheder skal betragtes som en af de grundlæggende færdigheder, men de behandles ikke udtrykkeligt i denne henstilling, da de allerede er i centrum for andre initiativer såsom handlingsplanen for digital uddannelse.

8. I de seneste år har medlemsstaterne integreret mange migranter i skolealderen fra tredjelande (herunder flygtninge⁸) i deres uddannelsessystemer, herunder nogle, der ankommer med et meget lavt niveau af grundlæggende færdigheder. Der er flere nye udfordringer i forbindelse med flygtningene fra krigen i Ukraine, hvoraf en stor del er børn i skolealderen, der har brug for målrettet læringsstøtte (herunder tilegnelse af undervisningssproget) og psykosocial støtte.
9. PISA 2015 og 2018 kastede også lys over elevernes faldende følelse af at høre til i skolen og udbredt og stigende mobning/cybermobning. Forskning fremhæver betydningen af følelsesmæssig, social og fysisk trivsel i skolerne, der øger børns og unges chancer for at få en god uddannelse og et godt liv. Den bekræfter, at mentale sundhedsproblemer samt vold og mobning, racisme, fremmedhad og andre former for intolerance og diskrimination har ødelæggende virkninger for børns og unges følelsesmæssige trivsel og uddannelsesresultater. Forskning viser også, at dårligt stillede grupper oftere risikerer at blive mobbet, og lærende fra skoler i socialt og økonomisk dårligt stillede områder har en svagere følelse af at høre til end jævnaldrende fra en mere velstående baggrund.
10. Covid-19-pandemien har gjort det endnu vigtigere at tackle disse udfordringer. Flere undersøgelser tyder på, at krisen kan have øget sandsynligheden for, at elever, der risikerer at blive frataget skolen, rent faktisk forlader skolen, og at den har haft skadelige virkninger for de lærendes mentale sundhed og trivsel generelt⁹.

⁸ I dette dokument anvendes udtrykket "flygtning" i bred politisk forstand snarere end som defineret i Genèvekonventionen og EU's asylregler.

⁹ Se f.eks.: Koehler, C., Psacharopoulos, G. and Van der Graaf, L., "*The impact of COVID-19 on the education of disadvantaged children and the socio-economic consequences thereof*", NESET-EENEE-rapport, Den Europæiske Unions Publikationskontor, Luxembourg, 2022. Europa-Kommissionen, Generaldirektoratet for Uddannelse, Unge, Idræt og Kultur, *Impacts of COVID-19 on school education*, Den Europæiske Unions Publikationskontor, Luxembourg, 2022. Blaskó, Z., da Costa, P. og Schnepf, S. V., *Learning Loss and Educational Inequalities in Europe: Kortlægning af de potentielle konsekvenser af covid-19-krisen*, IZA Discussion Paper 14298, Bonn, 2021.

11. I 2011 vedtog Rådet en henstilling om politikker, som skal mindske skolefrafald¹⁰. Der er blevet udført et omfattende arbejde på europæisk og nationalt plan for at gennemføre henstillingen, navnlig gennem peerlæring og udveksling af god praksis mellem medlemsstaterne inden for ET 2020-rammen for europæisk politisk samarbejde. En bred vifte af ressourcer, eksempler på vellykkede foranstaltninger og ressourcemateriale findes online via European Toolkit for Schools og Cedefops erhvervsuddannelses(VET)-værktøjskasse til håndtering af uddannelsesfrafald. En uafhængig vurdering af gennemførelsen af henstillingen, der blev offentliggjort i 2019¹¹, giver et stærkt fingerpeg om, at henstillingen og det ledsagende sæt af EU-politiske værktøjer har tilskyndet til forandringer inden for uddannelsesinstitutioner og -politikker og støttet, at der i dag er færre unge, der forlader uddannelsessystemet tidligt. Den fremhæver også områder, hvor der er behov for yderligere arbejde.
12. Erasmus+-programmet har støttet en række tværnationale projekter om inklusion i forskellige uddannelsessektorer, der omhandler dårlige resultater og uddannelsesfrafald. Inklusion er en af de overordnede prioriteter for Erasmus+ for perioden 2021-2027. Programmet omfatter også den specifikke politiske prioritet med henblik på at tackle dårlige læringsforhold, skolefrafald og ringe kompetencer inden for grundlæggende færdigheder, hvilket giver interessenterne mulighed for at gennemføre politiske anbefalinger med hensyn til finansiering fra Erasmus+.

¹⁰ EUT C 191 af 1.7.2011, s. 1.

¹¹ Europa-Kommissionen, Generaldirektoratet for Uddannelse, Unge, Idræt og Kultur, Donlevy, V., Day, L., Andriescu, M., Downes, P., *Assessment of the implementation of the 2011 Council recommendation on policies to reduce early school leaving: final report*, Den Europæiske Unions Publikationskontor, Luxembourg, 2019.

13. De europæiske struktur- og investeringsfonde (ESI-fondene) 2014-2020 har mobiliseret betydelige investeringer for at tackle uddannelsesfrafald til støtte for en lang række store projekter i overensstemmelse med Rådets henstilling fra 2011. Den Europæiske Socialfond Plus støtter enkeltpersoner, regioner og medlemsstater, der står over for særlige udfordringer – lige fra genopretningen efter covid-19-pandemien til opfyldelsen af EU's mål for klima, beskæftigelse, social inklusion og uddannelse. Anvendelsen af ESI-fondene og samhørighedspolitikens fonde for 2021-2027 er baseret på bl.a. de landespecifikke henstillinger, der er fremsat inden for rammerne af det europæiske semester.
14. Instrumentet for teknisk støtte giver medlemsstater, der anmoder herom, mulighed for at modtage støtte til skræddersyede reformer på en række områder, f.eks. til at forbedre uddannelsesresultaterne for børn, forbedre førskoleundervisning og børnepasning (ECEC), fastsætte nationale strategier og handlingsplaner for at håndtere og forebygge uddannelsesfrafald, udvikle værktøjer til støtte for rekruttering af lærere og faglig udvikling eller forberede og gennemføre reformer af læseplaner. Instrumentet for teknisk støtte og dets forløber, støtteprogrammet for strukturreformer, er blevet anvendt af flere medlemsstater til at støtte reformer for at forhindre uddannelsesfrafald, navnlig for så vidt angår børn fra sårbare baggrunde.
15. Børn og unge har brug for et afbalanceret sæt kognitive, sociale og følelsesmæssige kompetencer for at opnå positive resultater i skolen og i livet. Rådets henstilling af 22. maj 2018 om nøglekompetencer for livslang læring¹² definerer "personlig kompetence, social kompetence og læringskompetence". Heri indgår evnen til at håndtere usikkerhed og kompleksitet, understøtte ens eget fysiske og følelsesmæssige velbefindende, opretholde fysisk og mental sundhed, udvikle samarbejdsbaserede og positive forbindelser, leve en sundhedsbevidst, fremtidsorienteret tilværelse og håndtere konflikter i en inklusiv og understøttende kontekst.

¹² EUT C 189 af 4.6.2018, s. 1.

16. I Rådets konklusioner om lighed og inklusion på uddannelsesområdet for at fremme gode uddannelsesresultater for alle¹³ opfordres medlemsstaterne til at gennemføre uddannelsespolitiske foranstaltninger og, hvor det er hensigtsmæssigt, tilstræbe reformer inden for uddannelsessystemerne, hvor der ses på hele uddannelsesspektret i en samlet institutionel tilgang for at styrke lige muligheder og inklusion og fremme gode uddannelsesresultater på alle uddannelsesniveauer og inden for alle uddannelses typer.
17. I Rådets konklusioner om fremtidens europæiske lærere og undervisere¹⁴ anerkendes det, at lærere, undervisere og skoleledere er en uundværlig drivkraft for uddannelse, og behovet for yderligere at udvikle og ajourføre deres kompetencer understreges. I meddelelsen om det europæiske uddannelsesområde og Rådets resolution anerkendtes lærernes og undervisernes afgørende rolle.
18. Rådets henstilling af 22. maj 2019 om førskoleundervisning og børnepasningsordninger af høj kvalitet¹⁵ understreger, at adgang til førskoleundervisning og børnepasning af høj kvalitet for alle børn understøtter deres sunde udvikling og uddannelsesmæssige succes og er med til at reducere social ulighed og kompetencekløften blandt børn fra forskellige socioøkonomiske baggrunde.
19. Rådets henstilling af 29. november 2021 om tilgange med blandet læring for inkluderende uddannelse af høj kvalitet på primær- og sekundærtrinet¹⁶ fremmer tilgange med blandet læring ved at kombinere skolemiljø og fjernundervisningsmiljøer samt digitale og ikkedigitale læringsværktøjer, så der opbygges mere modstandsdygtige og inkluderende uddannelsessystemer. En sådan praksis giver mulighed for forskellige og differentierede tilgange og værktøjer, der bedre støtter alle elever – og især elever med særlige behov eller fra dårligt stillede grupper – og øger deres læringsmotivation.

¹³ EUT C 221 af 10.6.2021, s. 3.

¹⁴ EUT C 193 af 9.6.2020, s. 11.

¹⁵ EUT C 189 af 5.6.2019, s. 4.

¹⁶ EUT C 504 af 14.12.2021, s. 21.

20. Den europæiske dagsorden for færdigheder¹⁷ fastlægger foranstaltninger til styrkelse af bæredygtig konkurrenceevne, opbygning af modstandsdygtighed med henblik på at reagere på kriser og hjælpe enkeltpersoner og virksomheder til at udvikle en relevant mængde færdigheder på grundlag af erfaringerne fra covid-19-pandemien. I Rådets henstilling af 24. november 2020 om erhvervsrettet uddannelse (VET) med henblik på bæredygtig konkurrenceevne, social retfærdighed og modstandsdygtighed¹⁸ foreslås en ny EU-politisk vision for erhvervsrettet uddannelse, som spiller en central rolle med hensyn til at forebygge og modvirke uddannelsesfrafald og fremme lige muligheder.
21. Handlingsplanen for digital uddannelse¹⁹ indeholder foranstaltninger til forbedring af digitale færdigheder og kompetencer med henblik på den digitale omstilling for at sikre, at ingen lærende lades i stikken, og at færdiguddannede har de kompetencer, der er nødvendige på arbejdsmarkedet. Den omfatter udvikling af fælles retningslinjer for lærere og undervisningspersonale for at fremme digitale færdigheder og bekæmpe desinformation, en ajourføring af den europæiske digitale kompetenceramme og et forslag til Rådets henstilling om bedre levering af digitale færdigheder inden for uddannelse. Handlingsplanen tilskynder også til en indsats for at udligne kønsskævheden inden for STEM-fagene (naturvidenskab, teknologi, ingeniørvirksomhed og matematik).
22. I Rådets henstilling (EU) 2021/1004 af 14. juni 2021 om oprettelse af en europæisk børnegaranti²⁰ opfordres medlemsstaterne til at sikre effektiv og gratis adgang til uddannelse og skolebaserede aktiviteter for børn i nød (dvs. i risiko for fattigdom eller social udstødelse, navnlig romaer). EU-strategien for børns rettigheder²¹ opfordrer til opbygning af inklusiv kvalitetsuddannelse. I den nye europæiske strategi for et bedre internet for børn (BIK+)²² opfordres der til at opbygge et digitalt miljø, hvor børn beskyttes, styrkes og respekteres, og det fremhæves, at børn i sårbare situationer bør have lige chancer for at udnytte mulighederne i det digitale årti.

¹⁷ COM(2020) 274 final.

¹⁸ EUT C 417 af 2.12.2020, s. 1.

¹⁹ COM(2020) 624 final.

²⁰ EUT L 223 af 22.6.2021, s. 14.

²¹ COM(2021) 142 final.

²² COM(2022) 212 final.

23. Den nye generation af EU's ligestillingsstrategier og politiske rammer for inklusion, der blev vedtaget i 2020 og 2021²³, sætter stærkt fokus på at fremme lighed og inklusion og bekæmpe forskelsbehandling på uddannelsesområdet med målrettet støtte til de dårligst stillede og dem med størst risiko for at blive diskrimineret.
24. Rådets henstilling af 30. oktober 2020 om en bro til job – styrkelse af ungdomsgarantien og erstatning af Rådets henstilling af 22. april 2013 om oprettelsen af en ungdomsgaranti²⁴ anbefaler at lette unges vej tilbage til uddannelse ved at diversificere udbuddet af videreuddannelse og, hvis det er relevant, sikre validering af ikkeformel og uformel læring. Derudover hjælper ALMA-initiativet (Aim, Learn, Master, Achieve) dårligt stillede unge i alderen 18-30 år, der ikke er i beskæftigelse eller under uddannelse (NEET'er), med at finde vej til arbejdsmarkedet i deres hjemland ved at kombinere støtte til uddannelse, erhvervsuddannelse eller beskæftigelse med et praktikophold i en anden EU-medlemsstat for at forbedre deres færdigheder, viden og erfaring.
25. Erfaringerne fra gennemførelsen af Rådets henstilling fra 2011, ny viden fra forskning og interessenthøringer kræver en bredere, mere inkluderende og systemisk tilgang til succes i skolen, hvor der samtidig tages fat på målet på EU-plan for grundlæggende færdigheder og målet for uddannelsesfrafald, og at trivselsdimensionen integreres fuldt ud. En sådan tilgang bør sikre udviklingen af de kompetencer, der er nødvendige for at trives inden for uddannelse og i livet, og føre til meningsfuld læringserfaring, engagement, bredere deltagelse i samfundet og overgang til et stabilt voksenliv og aktivt medborgerskab.

²³ Strategi for ligestilling mellem mænd og kvinder 2020-2025 (2020), EU's handlingsplan mod racisme 2020-2025 (2020), EU's strategiske ramme for romaernes ligestilling, integration og deltagelse (2020) og den tilhørende henstilling fra Rådet (2021), strategien for ligestilling af LGBTIQ-personer 2020-2025 (2020), handlingsplanen om integration og inklusion 2021-2027 (2020), strategien for rettigheder for personer med handicap 2021-2030 (2021), EU-strategien for bekæmpelse af antisemitisme og fremme af jødisk liv 2021-2030 (2021).

²⁴ EUT C 372 af 4.11.2020, s. 1.

26. Målet om at reducere dårlige resultater og uddannelsesfrafald og fremme succes i skolen skal systematisk tackles af medlemsstaterne i hele EU. På systemniveau er der behov for sammenhæng mellem de politiske foranstaltninger, koordinering med andre relevante politikområder (f.eks. unge, sundhed, kultur, sociale tjenester, beskæftigelse, boliger, retlige anliggender, migration og integration) og effektivt samarbejde mellem forskellige aktører på alle niveauer (nationalt, regionalt, lokalt, skolemæssigt) med henblik på at sikre en koordineret støtte til børn, unge og deres familier. Parallelt hermed bør tilgange, der omfatter hele skolen, fremmes på skoleniveau og omfatte alle aktivitetsområder (undervisning og læring, planlægning og forvaltning osv.) og inddragelse af alle nøgleaktører (lærende, skoleledere, undervisningspersonale og andet personale, forældre og familier samt lokalsamfund og samfundet generelt)²⁵.
27. Denne henstilling fra Rådet overholder fuldt ud nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet –

²⁵ Se definitionen i arbejdsdokument fra Kommissionens tjenestegrene SWD(2022) 176 final.

VEDTAGET AT HENSTILLE TIL MEDLEMSSTATERNE, AT:

1. de udvikler eller eventuelt yderligere styrker en **integreret og omfattende strategi**²⁶ for succes i skolen på et passende niveau senest i 2025 i overensstemmelse med strukturen i deres uddannelsessystem med henblik på at mindske virkningerne af socioøkonomisk status på uddannelsesresultaterne, fremmer inklusion på uddannelsesområdet og yderligere reducerer uddannelsesfrafald og dårlige resultater med hensyn til grundlæggende færdigheder under hensyntagen til de forskellige foranstaltninger, der er skitseret i politikrammen i bilaget. Der bør lægges særlig vægt på trivsel i skolen som et centralt element i skolernes succes. En sådan strategi bør omfatte **forebyggelses-, interventions- og kompensationsforanstaltninger** (herunder foranstaltninger, der tilbydes som led i den styrkede ungdomsgaranti²⁷), være **evidensbaseret og kombinere universelle foranstaltninger med målrettede og/eller individualiserede bestemmelser** for lærende, der kræver yderligere opmærksomhed og støtte i inkluderende miljøer (f.eks. lærende med en socioøkonomisk dårligt stillet baggrund, migrantbaggrund, flygtningebaggrund eller romabaggrund, dem med synlige og ikkesynlige handicap, dem med særlige uddannelsesbehov eller mentale sundhedsproblemer og dem, der bor i isolerede områder, ømråder eller fjerntliggende områder såsom regionerne i EU's yderste periferi, i overensstemmelse med de nationale forhold). En sådan strategi med tilstrækkelig finansiering og ledsaget af en klar **gennemførelses- og evalueringsplan** bør også baseres på et struktureret **samarbejde** mellem aktører, der repræsenterer forskellige politikområder, forvaltningsniveauer og uddannelsesniveauer.

²⁶ En sådan strategi kan indgå i relevante nationale strategidokumenter.

²⁷ Rådets henstilling af 30. oktober 2020 om en bro til job – styrkelse af ungdomsgarantien og erstatning af Rådets henstilling af 22. april 2013 om oprettelsen af en ungdomsgaranti (EUT C 372 af 4.11.2020, s. 1).

2. de udvikler eller eventuelt yderligere styrker **dataindsamlings- og overvågningssystemer** på nationalt, regionalt og lokalt plan, så der systematisk kan indsamles kvantitative og kvalitative oplysninger om lærende samt om faktorer, der påvirker læringsresultater, navnlig socioøkonomisk baggrund. Disse systemer skal være i overensstemmelse med beskyttelsen af personoplysninger og den nationale lovgivning. De bør så vidt muligt sikre, at opdelte data og oplysninger om en lang række aspekter (herunder de lærendes egne synspunkter) er tilgængelige på forskellige politkniveauer og anvendes (eventuelt i anonymiseret form) til analyse, forebyggelse og tidlig indgriben, politikudformning og til styring, overvågning og evaluering af ovennævnte strategier.
3. de som led i en integreret og omfattende strategi og i overensstemmelse med nationale forhold kombinerer forebyggelses-, interventions- og kompensationsforanstaltninger som f.eks. dem, der foreslås i politikrammen i bilaget for at støtte:
 - 3.1 **lærende** ved systematisk at kombinere forskellige foranstaltninger, der sætter de lærendes interesser og behov i centrum, og tage hensyn til deres meninger
 - 3.2 **skoleledere, lærere, undervisere og andet personale, herunder inden for ECEC**, ved at hjælpe dem til at tilegne sig viden, færdigheder og kompetencer og yde støtte til løbende faglig udvikling samt tilstrækkelig tid, plads og støtte til at arbejde effektivt med alle lærende, herunder dem, der risikerer udstødelse, dårlige resultater og uddannelsesfrafald. Det er også vigtigt, at deres arbejde anerkendes og påskønnes (herunder også økonomisk)
 - 3.3 **skoler** i udviklingen af en "tilgang for hele skolen" til at opnå succes, hvor alle medlemmer af skolesamfundet (skoleledere, lærere, undervisere og andet undervisningspersonale, lærende, forældre og familier og lokalsamfundet) samt en lang række interessenter deltager aktivt i samarbejdet om at fremme gode uddannelsesresultater for alle lærende

- 3.4 foranstaltninger **på systemniveau** og en tværsektoriel tilgang for at øge lighed og inklusion inden for uddannelse og fremme uddannelsesmæssig succes for alle lærende, herunder ved at tage fat på strukturer og mekanismer, der kan have en særlig skadelig indvirkning på lærende fra mere dårligt stillede grupper;
4. de i henhold til nationale, regionale og lokale behov optimerer anvendelsen af nationale midler og EU-midler til investering i infrastruktur, uddannelse, værktøjer og ressourcer for at øge inklusion, ligestilling og trivsel på uddannelsesområdet, herunder EU-midler og -ekspertise til reformer og investeringer i infrastruktur, værktøjer, pædagogik og skabelse af sunde læringsmiljøer, navnlig Erasmus+, genopretnings- og resiliensfaciliteten, Den Europæiske Socialfond Plus, Den Europæiske Fond for Regionaludvikling, programmet for et digitalt Europa, Horisont Europa, instrumentet for teknisk støtte, Asyl-, Migrations- og Integrationsfonden osv., og sikrer, at anvendelsen af midlerne er i overensstemmelse med den overordnede strategi
5. de rapporterer om deres strategi, hidtidige foranstaltninger, relevante overvågnings- og evalueringsordninger og det budget, der er afsat inden for rammerne af de eksisterende rapporteringsordninger for det europæiske uddannelsesområde (herunder inden for strategirammen for det europæiske samarbejde på uddannelsesområdet (2021-2030)), idet de samtidig leverer input til det europæiske semester.
6. de aktivt inddrager unge i gennemførelsen af Rådets henstilling, bl.a. gennem EU's ungdomsdialog, for at sikre, at der lyttes til og tages hensyn til de holdninger, synspunkter og behov, som findes hos blandt andet unge fra en dårligt stillet baggrund.

OG OPFORDRER KOMMISSIONEN TIL AT:

1. støtte gennemførelsen af Rådets henstilling samt relaterede initiativer såsom den europæiske børnegaranti og den styrkede ungdomsgaranti ved at fremme gensidig læring og udveksling mellem medlemsstaterne og alle relevante interessenter om uddannelsesmæssig succes for alle ved:
 - 1.1 at gennemføre strategirammen for det europæiske uddannelsessamarbejde på og uden for det europæiske uddannelsesområde (2021-2030), hvor nedbringelse af tidligt uddannelsesfrafald, forbedring af kompetencerne inden for grundlæggende færdigheder og fremme af lærendes, læreres og underviseres trivsel er topprioriterede områder
 - 1.2 at oprette og fremme aktiviteterne i ekspertgruppen om strategier til at skabe støttende læringsmiljøer for grupper med risiko for dårlige resultater og støtte til trivsel i skolen, som vil fremme arbejdet med at identificere god praksis med hensyn til at udvikle støttende og sunde læringsmiljøer, fremme mental sundhed, sund livsstil og fysisk og følelsesmæssig trivsel (herunder ved at imødegå posttraumatisk stress) og forebygge mobning og vold i skolen samt forslag til effektiv indførelse af vellykket praksis i skolerne og anbefalinger til oplysningsaktiviteter på EU-plan og nationalt plan
 - 1.3 at indkredse og udveksle gode eksempler på praksis (herunder peerlæring og peermentorordninger), retningslinjer og praktiske værktøjer til støtte for udformningen, gennemførelsen og evalueringen af national, regional og lokal politik og praksis, herunder rettet mod lærende fra dårligt stillede baggrunde, ved hjælp af EU's samarbejdsværktøjer, onlineplatforme og -fællesskaber for uddannelse, herunder eTwinning, den nye europæiske skoleuddannelsesplatform, Erasmus+ Alumni, Cedefops ambassadører for håndtering af uddannelsesfrafald og elev- og lærerhjørnet for flersproget undervisningsmateriale om EU

- 1.4 at skabe større bevidsthed om og tilskyndelse til at bruge mulighederne for at fremme, støtte og muliggøre inklusion, lighed og trivsel inden for uddannelse i EU-fonde såsom Erasmus+, genopretnings- og resiliensfaciliteten, Den Europæiske Socialfond Plus, Den Europæiske Fond for Regionaludvikling, programmet for et digitalt Europa, Horisont Europa, instrumentet for teknisk støtte, Asyl-, Migrations- og Integrationsfonden osv.
 - 1.5 at støtte forskning og undersøgelser i hele EU, at tilskynde til nye forskningsnetværk og støtte dialogen mellem forskning og politik samt mellem forskning og fagfolk
 - 1.6 at tage hensyn til resultaterne af den strukturerede dialog om digital uddannelse og digitale færdigheder;
2. støtte udvikling og formidling af vejledningsmateriale og -ressourcer om uddannelsesmæssig succes for alle lærende (herunder om integration af migranter og sprogindlæring) i samarbejde med medlemsstaterne og til deres frivillige afbenyttelse, herunder ved yderligere at udvikle og fremme det europæiske værktøjssæt for skoler om fremme af inkluderende uddannelse og tackling af skolefrafald, kompendiet over inspirationspraksis om inkluderende uddannelse og medborgerkundskab og Cedefops VET-værktøjskasse til håndtering af uddannelsesfrafald
 3. støtte muligheder for faglig udvikling af undervisningspersonale og andre interessenter ved at:
 - 3.1 udveksle af god praksis fra personaleudveksling, projekter og netværk inden for Erasmus+, herunder gennem onlinefællesskabet eTwinning, Erasmus+-lærerakademierne og erhvervsekspertisecentrene

- 3.2 give lærere, undervisere, skoleledere og lærerundervisere adgang til et meget stort antal åbne onlinekurser (MOOC'er) og uddannelsesmuligheder (herunder mikroeksamensbeviser) med henblik på løbende faglig udvikling gennem den nye europæiske skoleuddannelsesplatform og fremme bred anvendelse af disse kurser;
4. at overvåge og rapportere om gennemførelsen af Rådets henstilling inden for de eksisterende ordninger for det europæiske uddannelsesområde (herunder inden for strategirammen for det europæiske samarbejde på uddannelsesområdet) og det europæiske semester (herunder den reviderede sociale resultattavle).
5. at overvåge og regelmæssigt rapportere om fremskridt hen imod målene på EU-plan inden for rammerne af rapporter om det europæiske uddannelsesområde, i tæt samarbejde med Den Stående Gruppe vedrørende Indikatorer og Benchmarks at overveje, hvordan overvågningen på EU-plan kan forbedres, navnlig ved at vurdere eksisterende indikatorer på EU-plan og, hvis det er relevant og nødvendigt, at foreslå nye indikatorer, navnlig vedrørende inklusion og lighed.

Rådets henstilling af 28. juni 2011 om politikker, som skal mindske skolefrafald, erstattes af nærværende henstilling.

Udfærdiget i Bruxelles, den

På Rådets vegne

Formand

En politisk ramme for succes i skolen

I dette bilag foreslås en politisk ramme som referenceredskab for nationale, regionale og lokale politiske beslutningstagere og fagfolk på uddannelsesområdet, der kan inspirere til en systemisk politisk reaktion for at sikre bedre uddannelsesmæssige resultater for alle lærende.

Denne politiske ramme beskriver en systemisk tilgang til, hvordan alle lærende kan opnå bedre resultater i skolen, uanset deres personlige egenskaber, familie og kulturelle og socioøkonomiske baggrund. Den identificerer centrale betingelser og foranstaltninger, der skal mindske skolefrafald og dårlige resultater med hensyn til grundlæggende færdigheder baseret på evidens og god praksis i EU-medlemsstaterne og frontlinjeforskning. Den er baseret på en bred og inkluderende tilgang til succes i skolen, som ikke kun handler om akademiske resultater, men også tager hensyn til elementer såsom personlig, social og følelsesmæssig udvikling og elevers trivsel i skolen, og er struktureret omkring en række overordnede betingelser (punkt 1 og 2) og en række mulige foranstaltninger, der skal fremmes på skole- og systemniveau i overensstemmelse med de respektive nationale uddannelsessystemer.

1. Gode resultater i skolen for alle lærende, uanset personlige karakteristika og familiemæssig, kulturel og socioøkonomisk baggrund, kræver en **integreret og omfattende strategi for succes i skolen** på det rette politiske niveau (nationalt, regionalt og lokalt) i overensstemmelse med nationale forhold og uddannelsessystemets struktur. I en sådan strategi bør f.eks. indgå:
 - a) Sikring af koordinering med andre politikområder (såsom ungdom, sundhed, kultur, sociale tjenester, beskæftigelse, boliger, retlige anliggender, inklusion af flygtninge og andre migranter samt ikkeforskelsbehandling) og skabelse af et vedvarende samarbejde mellem forskellige forvaltningsniveauer i uddannelsessystemet samt systematisk dialog med alle relevante interessenter (herunder lærende, forældre og familier og dem, der repræsenterer mere marginaliserede grupper synspunkter) lige fra udformningsfase til gennemførelse og evaluering.

- b) Et afbalanceret, sammenhængende og koordineret sæt af politiske foranstaltninger, der kombinerer forebyggelse, intervention og kompensation, sammen med et stærkt fokus på forebyggelses- og interventionsforanstaltninger.
- c) Integrering af nationale, regionale og lokale strategiske tilgange (hvor det er relevant) til forebyggelse af uddannelsesfrafald med dem, der har til formål at fremme grundlæggende færdigheder, håndtere mobning og cybermobning (herunder kønsbaseret mobning og seksuel chikane) og støtte trivsel.
- d) Systematisk kombination i inkluderende miljøer af universelle foranstaltninger for alle lærende og målrettede foranstaltninger for visse lærende eller grupper af lærende med lignende behov eller med moderat risiko og mere individualiserede foranstaltninger for personer med komplekse eller kroniske behov og med størst risiko.
- e) Særlig vægt på børn og unge, der risikerer at blive dårligt stillet eller udsat for forskelsbehandling, sikring af en tværsektoriel tilgang og medtagelse af passende foranstaltninger for risikogrupper, såsom børn fra en socioøkonomisk ugunstig baggrund, migrant- eller romabaggrund, flygtninge, personer med synlige og ikkesynlige handicap, herunder lang- eller kortvarige fysiske, mentale, intellektuelle eller sensoriske funktionsnedsættelser, personer med særlige uddannelsesmæssige behov eller mentale sundhedsproblemer, i samarbejde med social- og sundhedseksperter.
- f) Vægt på at afdække kønsforskelle inden for uddannelse, herunder gennem styrket overvågning af drenges og pigers resultater, og iværksættelse af specifikke foranstaltninger, hvor det er relevant.
- g) Overvejelse af betydningen af ikkeformelle og uformelle uddannelsesprocesser for læringssucces og inddragelse af alle relevante partnere.

- h) En evidensbaseret tilgang baseret på solide dataindsamlings- og overvågningsystemer (se punkt 2 nedenfor) og understøttet af den seneste kvantitative og kvalitative forskning under hensyntagen til den praksis og de værktøjer, der påviseligt kan bidrage til at opnå gode uddannelsesresultater for alle lærende. Dette omfatter inspiration fra ressourcer, der stilles til rådighed på europæisk plan, såsom den europæiske værktøjskasse for skoler, kompendiet over inspirationspraksis om inkluderende uddannelse og medborgerkundskab og Cedefops VET-værktøjskasse til håndtering af uddannelsesfrafald og oversigten over systemer og praksis for livslang vejledning.
- i) Afsættelse af rimelige ressourcer, herunder anvendelse af nationale midler og EU-midler, samt anden støtte til reformer og investeringer i uddannelsesværktøjer, infrastruktur og pædagogik (navnlig Erasmus+, genopretnings- og resiliensfaciliteten, Den Europæiske Socialfond Plus, Den Europæiske Fond for Regionaludvikling, programmet for et digitalt Europa, Horisont Europa, instrumentet for teknisk støtte, Asyl-, Migrations- og Integrationsfonden og finansieringsordningen for Connection Europe-faciliteten (CEF2)).
- j) Udarbejdelse af en gennemførelsesplan med klare mål og milepæle, en overvågnings- og evalueringsplan og oprettelse af en koordineringsmekanisme eller -struktur på et niveau svarende til de nationale forhold for at lette samarbejdet, støtte gennemførelsen og muliggøre overvågning, evaluering og gennemgang af politikker.

2. En effektiv integreret strategi bør være baseret på solide **dataindsamlings- og overvågnings-systemer** i medlemsstaterne på det korrekte nationale niveau, og bør ikke påføre uddannelsesinstitutionerne yderligere administrativ byrde. Disse systemer bør f.eks.
- a) gøre det muligt på alle politiske niveauer (nationalt, regionalt og lokalt) at analysere omfanget og forekomsten af og de mulige årsager til dårlige resultater og uddannelsesfrafald, herunder ved at indsamle synspunkter fra marginaliserede lærende og familier
 - b) anvendes til at udforme og styre politikudviklingen, overvåge gennemførelsen og evaluere effektiviteten af de vedtagne foranstaltninger
 - c) gøre det muligt tidligt at opdage og identificere lærende, der er i risiko for at falde fra uddannelsen eller allerede har gjort dette, for at yde rettidig og passende støtte uden at stemple eller stigmatisere sådanne lærende
 - d) skabe grundlag for udvikling af effektiv vejledning og støtte til skoler.

Data og oplysninger bør ideelt set dække alle niveauer (førskoleundervisning og børnepasning, grundskoleundervisning, ungdomsuddannelser) og uddannelsestyper (herunder erhvervsrettet uddannelse) og være tilgængelige på forskellige politiske niveauer og være i overensstemmelse med lovgivningen om beskyttelse af personoplysninger. Der bør indsamles kvantitative og kvalitative oplysninger i overensstemmelse med nationale forhold med en høj grad af opdeling (f.eks. efter køn, socioøkonomisk baggrund, migrantbaggrund, regionale forskelle osv.) samt for en bred vifte af faktorer, der har en negativ eller positiv indvirkning på læringsresultaterne (såsom deltagelse i førskoleundervisning og børnepasning, fremmøde, deltagelse i læringsprocesser, opnåelse af grundlæggende færdigheder, trivsel i skolen, mental sundhed, følelsen af at høre til, adfærdsspørgsmål, erfaring med forskelsbehandling osv.).

3. For at støtte **de lærende** er følgende eksempler på god praksis blevet udpeget, hvor en vellykket gennemførelse i høj grad afhænger af engagement fra alle relevante aktørers side (skoleledere, lærere, undervisere eller andet relevant personale, familier og de lærende selv) på nationalt, regionalt og lokalt plan samt på skoleplan i overensstemmelse med nationale forhold og uddannelsessystemets struktur:

Forebyggelsesforanstaltninger

- a) Sikre tidlig identifikation af risikofaktorer såsom læringsvanskeligheder, udviklingsproblemer, sprogkunderskaber og særlige uddannelsesbehov, herunder sociale og følelsesmæssige vanskeligheder, samt tidlig opdagelse af lærende, der risikerer at opnå dårlige resultater og forlade uddannelsessystemet, samtidig med at mærkning og stigmatisering undgås.
- b) Udvikle læseplaner, der er centreret om den lærende og baseret på inkluderende og relationel pædagogik, og som giver mulighed for diversificerede og individualiserede former for undervisning og læring. Aktiv inddragelse af børn og unge i udarbejdelsen af undervisningsmateriale bør overvejes, hvis det er relevant, navnlig med hensyn til ressourcer til forebyggelse af mobning, social og følelsesmæssig uddannelse, konfliktløsning og overvindelse af fordomme.
- c) Medtage social og emotionel uddannelse, forebyggelse af mobning og mental og fysisk sundhed i læseplanerne, fra førskoleundervisning og børnepasning til ungdomsuddannelser.
- d) Styrke kompetencerne på det eller de sprog, der anvendes i skolen, og samtidig værdsætte og støtte de lærendes sproglige mangfoldighed som en pædagogisk ressource til yderligere læring og uddannelsespræstationer. Dette kan f.eks. omfatte vurdering af tidligere sprogkunderskaber, stærk støtte til den lærendes modersmål (førstesprog) og skolesprog, adgang til undervisning i sprog i hjemmet og mekanismer til støtte for overgangen mellem modtageklasser og almindelige klasser på forskellige uddannelsesniveauer, hvis det er relevant.

- e) Navnlig støtte flygtninges og nyankomne migranternes tilegnelse af undervisningssproget gennem tidlig deltagelse i almindelige klasser og læseplaner med yderligere én-til-én-støtte på et passende niveau for at fremskynde social og akademisk læring. Fortsat adgang til sproglig og akademisk støtte, karrierevejledning på alle uddannelsesniveauer og tværkulturel uddannelse samt forældreinddragelse kan også spille en central rolle.
- f) Fremme pædagogiske tilgange, der er interaktive og erfaringsbetonede samt kulturelt og sprogligt imødekommende, med henblik på at opbygge elevernes selvstændighed og ansvar i deres læring og sætte dem i stand til at engagere sig aktivt i deres kompetenceudvikling. Sådanne tilgange kan omfatte muligheder for blandet læring (herunder digitale ressourcer og adgang til biblioteker, laboratorier, museer, andre kulturelle institutioner såsom musik- eller kunstskeoler, lokalcentre og naturen) under hensyntagen til behovene hos lærende med handicap eller særlige uddannelsesbehov, fleksibel og uensartet tilrettelæggelse af læringstid og -miljøer, tværfaglig undervisning og læring, samarbejdsbaseret læring og peerstøtte samt brug af kompenserende teknologier for lærende med handicap.
- g) Fremme vurderingspraksis, der afspejler og støtter personlige læringsbehov og -veje, navnlig ved at gøre omfattende brug af formativ og løbende vurdering og ved at kombinere flere digitale og ikkedigitale former og værktøjer (f.eks. porteføljer, peerevaluering og selvevaluering), der er inkluderende, kulturelt imødekommende og deltagelsesbaserede.

Interventionsforanstaltninger

- h) Tilvejebringe rammer i skoler, der tilbyder målrettet støtte til alle lærende, som står over for læringsvanskeligheder eller risikerer at opnå dårlige resultater, gennem en tværfaglig og teambaseret tilgang (f.eks. forældreinddragelsesprogrammer gennem en tilgang, der omfatter hele skolen, mentorordninger, herunder peermentorordninger, mobilisering af støttepersonale, ekstra læringstid i løbet af skoleåret og/eller ferieperioder, adgang til yderligere læringsmiljøer).
- i) Inden for inkluderende og tilgængelige miljøer tilbyde øget individualiseret støtte til elever med mangesidede komplekse behov, herunder sociale, følelsesmæssige og mentale sundhedsbehov (f.eks. personlig vejledning, individuelle læringsplaner, interventioner ved en specialist i følelsesmæssig rådgivning, psykoterapeutiske indgreb, tværfaglige teams, familiestøtte).
- j) Tilvejebringe løsninger på skoleniveau eller i partnerskab med andre aktører for elever, der har svært ved at opfylde basale behov på grund af deres socioøkonomiske baggrund (f.eks. mangel på undervisningsmateriale, transportvanskeligheder, sult, ernærings- og søvnmangel).
- k) Sørge for målrettede finansielle og/eller ikkefinansielle støtteordninger for dårligt stillede lærende, så de får en lettere overgang til ungdomsuddannelser og videregående uddannelser og kan afslutte deres ungdomsuddannelser med de relevante kvalifikationer.
- l) Tilvejebringe finansieringsordninger for flygtninge og nyankomne migrantlærende for at sikre adgang til undervisning eller forberedende undervisning, hvis det er nødvendigt, og en gnidningsløs start på alle uddannelsesniveauer.

Kombinerede interventions- og kompensationsforanstaltninger

- m) Yde social, følelsesmæssig og psykologisk støtte til lærende, navnlig dem med svære oplevelser i barndommen, traumer eller alvorlige sociale eller følelsesmæssige lidelser, der hindrer dem i at engagere sig i skolen. Dette kunne omfatte en styrket rolle til rådgivere og vejledere blandt personalet, fremme elevernes adgang til fagfolk og tjenester inden for mental sundhed i og omkring skoler og tidlig indgriben over for mobbeofre og mobbere. Skabe peer- og lokalsamfundsstøtte for at forebygge mobning/cybermobning og imødegå enhver form for forskelsbehandling.
- n) Sikre adgang til retfærdig, fleksibel og passende støtte til flygtninge og nyankomne migranter, herunder social, følelsesmæssig og psykologisk støtte, for at hjælpe dem med at overvinde udfordringer i forbindelse med posttraumatisk stress og migrations- eller integrationserfaringer. Denne støtte bør navnlig indgå i en bredere og tværsektoriel ordning for at tage hensyn til alle deres specifikke behov i samarbejde med social- og sundhedstjenester, mentale sundhedsmyndigheder og alle andre relevante tjenester og agenturer og i tæt samarbejde med lærende og deres familier eller omsorgspersoner.
- o) Lette adgangen til fritidsaktiviteter og aktiviteter uden for skolen (sport, kunst, frivilligt arbejde, ungdomsarbejde osv.) og forbedre dokumentationen og valideringen af deres læringsresultater.
- p) Styrke uddannelses- og erhvervsvejledning samt karriereuddannelse for at understøtte tilegnelsen af færdigheder og kompetencer inden for karrierestyring. Dette bør omfatte aktiviteter både i og uden for læseplanerne, såsom arbejdsbaseret læring, besøg på arbejdspladsen, skyggepraktik, karrierespil eller "taster courses".

4. Skoleledere, lærere, undervisere og andet personale, herunder inden for førskoleundervisning og børnepasning, spiller en central rolle i strategien. Til dette udfordrende ansvar har de brug for støtte og skal være rustet til at forstå og tackle uddannelsesmæssig ulighed, dårlige resultater og manglende engagement. Ud over at hjælpe dem med at erhverve den nødvendige viden, de nødvendige færdigheder og de nødvendige kompetencer kræver dette også passende arbejdsvilkår med hensyn til tid, plads og midler. Følgende eksempler på god praksis er blevet konstateret:

Forebyggelsesforanstaltninger

- a) Integrere inklusion, lighed og mangfoldighed, viden om underpræstation og manglende engagement samt håndtering af trivsel, mental sundhed og mobning i alle programmer for grunduddannelse af lærere (ITE).
- b) Sikre, at forskningsbaseret lærergrunduddannelse og løbende faglig udvikling af høj kvalitet forbereder skoleledere, lærere, undervisere og andet undervisningspersonale på at:
 - forstå risikofaktorer og beskyttende faktorer, der kan påvirke præstationen i skolen, manglende engagement eller uddannelsesfrafald samt følelsesmæssige og adfærdsmæssige vanskeligheder
 - forstå problemer vedrørende trivsel, handicap og mental sundhed, herunder posttraumatisk stress, og støtte udviklingen af lærendes sociale og følelsesmæssige kompetencer
 - udvikle kompetencer til at undervise i flersprogede og multikulturelle sammenhænge

- anerkende og udfordre kønsstereotyper i undervisning og læring (herunder lave forventninger til drenges resultater og kønsskævheden inden for STEM-fagene (naturvidenskab, teknologi, ingeniørvirksomhed og matematik) og udvikle kønssensitive undervisningspraksisser, der bidrager bedre til at motivere og engagere drenge og piger
 - anerkende og håndtere forskellige typer indlæringsvanskeligheder
 - anvende samarbejdspraksis og arbejde i tværfaglige teams i skolen og med eksterne partnere
 - anvende en række forskellige tilgange, værktøjer og miljøer i forbindelse med læring, hvis det er relevant, og aktivt gennemføre blandet læring, der kombinerer indendørs og udendørs aktiviteter, individuel undervisning og gruppeundervisning og -læring, digitale og ikkedigitale ressourcer osv.
 - anvende formative vurderingsmetoder og -værktøjer i forbindelse med undervisning og læring
 - fremme et positivt læringsklima ved hjælp af strategier for klasseledelse, forebyggelse af mobning og konfliktløsning og opbygge tillidsforhold til lærende, forældre, familier og omsorgspersoner, navnlig dem med en dårligere social baggrund.
- c) Give lærere, undervisere, skoleledere og andet undervisningspersonale incitamenter til at arbejde i skoler med et stort antal elever fra en socioøkonomisk ugunstig baggrund. Tilskynde lærerstuderende til at gennemføre praktikophold på sådanne skoler.
- d) Sikre, at alt personale, der arbejder med karriereuddannelse og læring eller erhvervsvejledning, er uddannet og kvalificeret og har adgang til grund- og videreuddannelse.

- e) Støtte trivslen hos lærere, undervisere, skoleledere og andet skolepersonale og gøre lærerfaget mere attraktivt, herunder ved at sikre passende arbejdsvilkår, faglig selvbestemmelse og aktiv inddragelse af lærere og undervisere i skoleledelsen, grunduddannelse af høj kvalitet og løbende faglig udvikling, adgang til støtte samt fagfolk og tjenester inden for mental sundhed, samarbejde og peerstøtte.

Interventionsforanstaltninger

- f) Lette udveksling af personale, peerlæring og peerstøtte blandt lærere, undervisere og andet undervisningspersonale gennem netværkssamarbejde, skyggepraktik, seminarer og tværfaglige læringsfællesskaber samt adgang til ekspertisecentre og til passende ressourcer, der kan bidrage til at tilpasse undervisning og læring til alle lærendes specifikke behov. Navnlig sikre adgang til specialiserede ressourcecentre eller rådgivningshold, der kan tilvejebringe de nødvendige værktøjer og pædagogiske metoder til at støtte flygtninge og nyankomne migrantlærende og arbejde på tværs af flere lokaliteter og skoler.
 - g) Undersøge, hvor det er muligt, hvordan alternative veje ind i lærerfaget kan fremme en større mangfoldighed blandt undervisningspersonale og åbne lærerfaget for personer med forskellige baggrunde, herunder kandidater, der selv har oplevet socioøkonomiske ulemper.
5. Fremme gode uddannelsesresultater for alle lærende, tilgange for "**hele skolen**", hvor alle i skolefællesskabet (skoleledere, lærere, undervisere og andet undervisningspersonale, lærende, forældre og familier) samt en bred vifte af interessenter (f.eks. social- og sundhedstjenester, ungdomstjenester, opsøgende plejepersonale, psykologer, specialiserede emotionelle rådgivere/terapeuter, sygeplejersker, tale- og sprogterapeuter, vejledere, ungdomsledere, lokale myndigheder, NGO'er, virksomheder, fagforeninger, frivillige osv.) og samfundet som helhed deltager aktivt og på en samarbejdsbaseret måde, hvilket har vist sig særligt effektivt. Vellykkede politikker kan omfatte:

Forebyggelsesforanstaltninger

- a) Give skoleledere og -bestyrelser tilstrækkelig autonomi til at træffe beslutninger, kombineret med stærk ansvarlighed.
- b) Fremme succes i skolen for alle og trivsel (herunder forebyggelse af mobning, bekæmpelse af forskelsbehandling, kønssensitivitet og sundhedsspørgsmål) indgår i skolens planlægnings- og styringsprocesser (skoleudviklingsplaner, missionserklæringer, årlige eller flerårige pædagogiske planer osv.), og tilskynde skolerne til at udforme, overvåge og evaluere specifikke inklusions- og trivselsplaner.
- c) Fremme succes i skolen for alle lærende og trivsel i skolen som led i interne og eksterne kvalitetssikringsmekanismer og medtagelse af mål og indikatorer også for spørgsmål som læringsklima, mobning og trivsel. Sikre, at ekstern evaluering/inspektion yder rådgivning og støtte til inspicerede skoler, støtter skolernes selvevaluering og fremmer en kultur med selvrefleksion og forbedring af inklusions- og trivselsstrategier og -praksis.
- d) Sørge for faglige udviklingsmuligheder og vejledning for at støtte skoleledere i forvaltningen af organisatoriske ændringer og fremme inklusiv praksis.
- e) Tilskynde til et deltagerbaseret og demokratisk skolemiljø, der inddrager lærende i beslutningstagningen i skolen og i klasseværelset og gør brug af deltagerbaserede metoder, der er tilpasset børn og unge, herunder fra marginaliserede baggrunde.
- f) Fremme en skolekultur, der værdsætter mangfoldighed, fremmer de lærendes trivsel, fremmer deres følelse af at høre til og skaber et sikkert miljø for dialog om kontroversielle spørgsmål.

Kombinerede forebyggelses- og interventionsforanstaltninger

- g) Tilskynde til samarbejde og tværfaglig praksis i skolen og partnerskaber med lokale tjenester, ungdomsledere, social- og sundhedspersonale, virksomheder og samfundet som helhed.
- h) Fremme skoler som centre for livslang læring i lokalsamfundet, hvor uddannelse og socialt liv er tæt forbundet med nabolaget, og hvor lokalsamfundet påtager sig et fælles ansvar for skolen som et læringsrum.
- i) Fremme netværkssamarbejde mellem skoler og tværfaglige læringsfællesskaber på lokalt, regionalt, nationalt og internationalt plan for at fremme gensidig læring. Tilskynde skolerne til at anvende de ressourcer, der er til rådighed i det europæiske værktøjssæt for skoler, i kompendiet over inspirationspraksis om inkluderende uddannelse og medborgerkendskab og i Cedefops VET-værktøjsskisse til håndtering af uddannelsesfrafald.
- j) Fremme "sprogbevidsthed" i og omkring skoler, tilskynde alle aktører til at reflektere over normer, værdier og holdninger til sproglig og kulturel mangfoldighed, herunder ved at identificere og tage højde for alle de sprog, der tales i skolen, inddrage forældre og familier, omsorgspersoner og det bredere samfund i sprogundervisning, skabe biblioteker med ressourcer på forskellige sprog og lette sprogaktiviteter efter skoletid.
- k) Støtte skoler i at indarbejde effektiv praksis i alle faser af "sprogindlæringsprocessen" for nyankomne migranter (herunder flygtninge), herunder modtagelse og vurdering (f.eks. gennem en omfattende og flerdimensionel vurdering af læse- og skrivefærdigheder, sprog og andre nøglekompetencer), indplacering og optagelse (f.eks. ved at sørge for tidsbegrænsede indledende forberedelseskurser, hvis det er nødvendigt og relevant, og indføre støtte til trivsel og akademisk støtte for at lette en gnidningsløs overgang til almindelig uddannelse) og overvågning (for at forhindre geografisk opdeling af lærende med migrantbaggrund gennem kriterier for skolestart og optagelse).

- l) Tilskynde til effektiv kommunikation og samarbejde med forældre, værger og familier om deres børns uddannelsesmæssige fremskridt og trivsel, herunder med hjælp fra kulturformidlere fra lokalsamfundet. Inddrage forældre, familier og værger i skole- og fritidsaktiviteter (såsom frivilligt arbejde i klassen, læse- og lektieklubber, vejledning på skolebiblioteker og programmer efter skoletid samt jobklubber, jobmesser, eksponering på arbejdspladsen, besøg i karrierecentre osv.).
- m) Fremme forældres og familiers aktive inddragelse i beslutningstagningen i skolerne, herunder om læseplaner, planlægning og evaluering, trivsel og mentale sundhedsprogrammer, social og følelsesmæssig uddannelse og karrierevejledning og fremme og støtte til deltagelse af forældre fra marginaliserede socioøkonomiske baggrunde.
- n) Støtte forældrenes inddragelse i deres børns tidlige læse- og matematikfærdigheder, f.eks. gennem ordninger med hjemmebøger, initiativer til familiens læse- og skrivefærdigheder osv. Øge mulighederne for familielæring og forældres uddannelse, navnlig for personer med et lavt uddannelsesniveau og risiko for fattigdom, i samarbejde med lokale tjenester og NGO'er.
- o) Yde yderligere støtte til skoler i socioøkonomisk dårligt stillede områder med et stort antal elever fra marginaliserede baggrunde. Dette kunne omfatte reducerede elev-lærer-tal for sådanne skoler, hvor det er nødvendigt, samt målrettet finansiering af materialer, udstyr og infrastruktur.

6. For at fremme gode uddannelsesresultater for alle lærende er det vigtigt at gribe ind på systemniveau, hvor det kan påvirke lighed og inklusion på uddannelsesområdet på forskellige måder og styrke tværsektorielt samarbejde. Følgende strukturelle foranstaltninger kan tages i betragtning, når der udvikles en integreret og omfattende strategi:
- a) Sikre lige adgang til økonomisk overkommelig førskoleundervisning og børnepasningsordninger af høj kvalitet og med tilstrækkelig bemanning for alle, hvilket kan forbedre børns trivsel og kognitive og bredere sociale og følelsesmæssige udvikling og give dem det nødvendige fundament for at få en god uddannelse og et godt liv.
 - b) Styrke attraktiv og fleksibel erhvervsuddannelse af høj kvalitet, som kombinerer tilegnelse af erhvervmæssige færdigheder med nøglekompetencer.
 - c) Fremme aktive politikker til bekæmpelse af opdeling, navnlig ved at vedtage optagelsesregler, der giver mulighed for en heterogen sammensætning af skoler og politikker med fokus på kvaliteten af læring, og øge bevidstheden om fordelene ved mangfoldighed i klasseværelset med henblik på at forbedre uddannelsesresultaterne for alle lærende.
 - d) Støtte inklusion af elever med handicap og/eller særlige uddannelsesbehov i almindelige skoler med effektiv støtte fra uddannede undervisere og andet undervisningspersonale/rådgivere eller sundhedspersonale. Dette bør ledsages af, at fysiske hindringer fjernes i skolemiljøet, at der tilvejebringes undervisningsmateriale i passende formater og anvendes forskelligartede undervisnings- og læringstilgange, der er skræddersyet til den enkelte elev.

- e) I videst mulige omfang undgå, at skoleår skal gentages, og i stedet fremme instrumenter, der på et tidligt tidspunkt overvåger børns og unges læringsbehov og signalerer, hvis der er vanskeligheder, og tilbyde målrettet og mere individuel støtte, hvis det er relevant.
- f) Overvej alternativer til tidlig sporing med henblik på at fremme et positivt samspil mellem lærende på forskellige kompetenceniveauer i heterogene grupper og mindske den socioøkonomiske baggrunds indvirkning på de lærendes resultater gennem akademisk opdeling.
- g) Øge fleksibiliteten og gennemtrængeligheden af uddannelsesforløb, f.eks. gennem modulopbyggede kurser, tilbud om erhvervsorienterede kurser eller fremme af fleksibilitet med hensyn til varighed og adgangspunkter. Lette overgangen mellem uddannelsesniveauer og -typer og mellem skole og fremtidig beskæftigelse, herunder gennem anerkendelses- og valideringsordninger, erhvervsvejledning fra kvalificerede fagfolk og aktivt samarbejde med interessenter, herunder virksomheder.
- h) Tilbyde muligheder for at vende tilbage til almindelig uddannelse og sikre, at alle, der har forladt uddannelsessystemet for tidligt, får fri adgang til programmer af høj kvalitet, hvilket også kan foreslås som led i den styrkede ungdomsgaranti.

